

СУЧАСНИЙ СТАН ПРАЦЕОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Ковтонюк А.М.
м. Полтава

Сучасний стан охорони праці в Україні можна охарактеризувати як такий, що викликає серйозне занепокоєння. Створення безпечних умов праці – це невід’ємна частина соціально-економічного розвитку держави, складова державної політики, національної безпеки та державного будівництва, одна з найважливіших функцій органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів рад, підприємств [1].

За умовами екологічної, демографічної, а також економічної кризи в Україні та за рахунок надзвичайних подій, що склалися на Сході країни, виникли великі проблеми з умовами праці у малого і великого підприємництва, а також їх безпекою.

Метою роботи є дослідити сучасний стан працезахоронної діяльності в Україні.

Вклад основного матеріалу. Безпека та життєдіяльність людей ґрунтується на такому стані техніки, інформації, екології, ресурсів та інших умов, при яких гарантується якість навколишнього середовища і життя самих людей, а також утворюються динамічні функціонування екологічного розвитку і запобігання зовнішніх і внутрішніх загроз [1].

Рівень професійної захворюваності і виробничого травматизму є одним із головних показників працезахоронного стану.

За минулі роки кількість працівників в умовах, які не відповідають стандартним нормам з охорони праці, збільшилася з 15 до 30 відсотків, а це досягає приблизно 3 млн. людей [2].

Більше ніж 70 відсотків підприємств України за даними Держепідемнагляду не відповідають санітарним нормам щодо функціонування вентиляції, освітлення, системи опалення, а також роботи санітарно-побутових приміщень.

Кожен третій робітник в середньому на теперешній час працює в небезпечних і шкідливих умовах для свого здоров'я.

У сфері середнього і малого підприємництва за офіційними дослідницькими даними перебувають «у тіні» майже 5,5 млн. працівників, тобто без трудових і юридичних відносин з роботодавцем. Ці люди позбавлені практично усіх пільг та компенсацій за шкідливі та важкі умови праці.

Виправдовуючись кризою на сьогоднішній день, більшість підприємців стали економити, знижуючи безпеку праці, прагнучи домогтися більших прибутків за рахунок життя і здоров'я своїх підлеглих.

Масового характеру набули випадки, коли роботодавці під тиском про звільнення або пониження у посаді примушують працівників давати неправдиві свідчення про нещасні випадки, як сталися з ними на виробництві. Ці неправдиві свідчення можуть перетворити нещасний випадок, який стався на виробництві, у невиробничу травму і позбавити працівника відповідних виплат-компенсацій за виробничу травму.

Україна є серед лідерів за рівнем смертності на виробництві і посідає за цим показником одне із перших місць із усіх країн ЄС [2].

Висновок. Отже, щоб не виникало виробничих прав та захворювань, потрібно ретельно слідкувати за санітарними нормами і правилами роботи підприємства, а у випадку їх порушення, слід захистити себе юридично та працевлаштуватися до того чи іншого підприємця, який забезпечить працівника медичною та пільговою допомогою.

Список використаної літератури

1. Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Режим доступу: https://pidruchniki.com/14170120/bzhd/zagalni_pitannya_ohoroni_pratsi
2. Сучасний стан охорони праці в Україні. Режим доступу: <https://asgop.com.ua/index.php/2019/01/02/1/>

АНАЛІЗ СТАНУ РАДІАЦІЙНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

Пидасенко Л. В.
м. Полтава)

Анотація. Дана стаття присвячена аналізу стану радіаційної ситуації в Україні, а також розгляду існуючих нормативно-правових документів з питань організації проведення заходів захисту населення та територій у випадку аварій, пов'язаних з викидом радіоактивних речовин.

Ключові слова: радіація, забруднення, радіаційний фон, радіоактивний елемент, напіврозпад.

Постановка проблеми. Протягом останніх десятиліть техногенно підсилений радіаційний фон набуває все більш відчутного впливу на загальне радіаційне опромінення людини. Насамперед це стосується опромінення від медичних рентгенорадіологічних процедур, глобальних випадінь унаслідок випробувань ядерної та інших видів зброї, а для населення України ще й від аварійного опромінення, обумовленого вибухом ядерного реактора на Чорнобильській АЕС. Внаслідок аварії забруднено радіонуклідами (РН) понад 5,4 млн га на території 74 районів 12 областей, де проживало близько 3,2 млн осіб, серед них понад 600 тис. дітей. Важливою особливістю радіаційного забруднення є той факт, що, якщо забруднення пилом, побутовим сміттям, або іншими токсичними речовинами є для людей легко помітним, то радіаційне забруднення важко помітити або діагностувати без спеціальних приладів [5].

Метою даної статті є аналіз сучасного стану радіаційного захисту населення і територій, а також виявлення проблем, які можуть існувати у даній сфері.

Аналіз публікацій. Вагомий внесок у розробку теоретичних і практичних питань оцінювання радіоекологічної ситуації зробили наукові колективи під керівництвом В. А. Барановського, Д. М. Гродзінського, М. І. Омелянця, І. І. Карачова та ін. Основні положення щодо радіаційного захисту визначено статтею 35 Кодексу цивільного захисту України. З перших днів після аварії на Чорнобильській АЕС вчені НАН України і НААН України брали активну участь у роботах зі зменшення наслідків невідомої до 1986 р. людству катастрофи. За ініціативою академіка Г. О. Богданова у Києві створено Українську філію ВНДІ сільськогосподарської радіології. Значний внесок у ліквідацію наслідків аварії зробили академіки НАН України В. Г. Бар'яхтар, В. І. Трефілов, В. П. Кухар, В. М. Шестопапов, Е. В. Соботович, О. О. Созінов, В. В. Стрелко та ін.

Виклад основного матеріалу. Дуже великою проблемою для радіаційної безпеки України стала аварія на Чорнобильській атомній електростанції 26 квітня 1986 р. Аварія на АЕС має значну відмінність від ядерних вибухів. Вона відрізняється більшою тривалістю викидів, що змінює напрямки потоків повітряних мас, тому практично немає можливості прогнозувати розміри зон ураженості. Чорнобильська зона відчуження разом із зоною безумовного (обов'язкового) відселення займає територію 55 тис. км². Майже чверть її назавжди залишиться забрудненою. Потрібно, принаймні, 240 тис. років (це десять періодів напіврозпаду плутонію), щоб ця територія лише умовно позбавилась радіоактивності [2].